

Franciszek J. Cemka, Zbigniew Pokuta

Dębina, pow. Wieluń. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 6, 177-178

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Interesującym obiektem jest odkryty w północnej części majdanu grodu piec produkcyjny. Rozmiary pieca wynoszą 0,8 x 1,0 m, dno wyłożone było ceramiką. Od strony wschodniej znajdowało się palenisko obniżone w stosunku do przylegającego wnętrza pieca. Do paleniska zawierającego duże ilości węgla drzewnych, prowadziły trzy kanały o średnicy 25 x 30 cm, najdłuższy uchwycony kanał mierzył 2,5 m. Funkcja pieca nie została jeszcze wyjaśniona. Jest on wstępnie datowany ceramiką wykładającą wnętrze pieca na XII/XIII wiek.

Ogółem odkryto 148 zabytków, przeważnie żelaznych, silnie skorodowanych. Znaczną ilość, bo 23 egzemplarzy, stanowią groty bałtów, kuszy z tuleją, w tym tylko jeden egzemplarz z trzępieniem. Z pozostałych zabytków wymienić należy wędzidła, ostrogi, gwoździe, akoble oraz sierp. Jedyny zabytek rogowy stanowi fragment dwustronnego grzebienia w zdobionej okładzinie.

Inwentarz zabytków uzupełnia ceramika, kości zwierzęce, próbki drewna, zboża, muszle ślimaków, polepa.

DĘBINA, pow. Wieluń
Stanowisko 1

Muzeum Archeologiczne
i Etnograficzne w Łodzi

Badania prowadzili mgr Franciszek J. Cemka
i mgr Zbigniew Pokuta. Finansował WKZ w
Łodzi. Drugi sezon badań. Cmentarzysko szkie-
letowe / rzędowe/, wczesnośredniowieczne
/ XI-XII w./.

Badania były kontynuacją wykopalisk ratowniczych Muzeum Ziemi Wieluńskiej z ubiegłego sezonu. Stanowisko położone jest na niewielkim wzniesieniu w odległości około 200 m na zachód od lewego brzegu pradoliny rzeki Warty.

W 7 wykopach o łącznej powierzchni 185 m² odkryto 12 grobów szkieletowych, tworzących typowe rzędy. W wykopach nr 2 i 6 na poziomie zarysowania się jam grobowych / około 50 - 80 cm od powierzchni / zarysował się okrąg o średnicy około 7,5 m, w którego centrum zalegał bogato wyposażony grób męski nr 11. Na wypełniaku kręgu, który przypominał rów o szerokości 1 m i głębokości około 30 cm, składała się próchnica z domieszką piasku i węgla drzewnych. Jamy grobowe wypełniała próchnica z niewielką domieszką piasku. Na głębokości 50-80 cm od powierzchni trudno było wydzielić zasięg zewnętrznej krawędzi kręgu i jam grobowych nr 14 i 15, zalegających w bezpośrednim sąsiedztwie kręgu, ale nie stwierdzono wzajemnego przecinania się kręgu i w/w jam grobowych. Należy przypuszczać, że krąg jest

współczesny odkrytym grobom i należy go łączyć z grobem nr 11 zalegającym w jego centrum.

Odkryto łącznie 12 grobów szkieletowych, w tym 3 kobiece i 9 męskich / 1 bez wyposażenia/. Na uwagę zasługują zabytki metalowe znalezione w grobach męskich, m.in.: topór żelazny, grot włóczni, grot strzały, 3 krzesiwa, 4 monety, obręcze wiaderka, sprzączka do pasa, pochewka do nożyka z brązu i 7 nożyków żelaznych. Zabytki te stanowiły znikomą część materiału odkrytego w ubiegłym sezonie.

Całość materiału pozwala datować badany obiekt na okres wczesnośredniowieczny - XI-XII wiek.

Konieczne jest kontynuowanie badań.

DOKTORCE, pow. Łapy
Stanowisko 1

Konserwator Zabytków
Archeologicznych
w Białymstoku

Badania prowadziła mgr Krystyna Chilmon.
Finansowało Muzeum Okręgowe w Białymstoku.
Pierwszy sezon badań ratowniczych. Kurhan
wczesnośredniowieczny.

Badaniami objęto kurhan położony na wschodnim, piaszczystym brzegu Narwi, w odległości ca 200 m od rzeki, w obrębie Ośrodka POST i W. Nasyp kurhanu wzniesiono z piasku. Był to rozpełzły pagórek średnicy ca 15 m, wysokości 0,50 m. Odkryto w nim 23 pochówki szkieletowe, ułożone w pozycji wyprostowanej na wznak, głowami na zachód. Nie znaleziono przy nich żadnego wyposażenia.

Kurhan pochodzi z okresu wczesnośredniowiecznego. Wskazują na to pojedyncze ułamki ceramiki. Zapewne z tego czasu pochodzi część odkrytych pochówków. Pozostałe, zalegające płycej są zapewne późniejsze, średniowieczne lub z początków czasów nowożytnych.

DZIARNÓW, pow. Grójec
Stanowisko 3

patrz okres wpływów rzymskich

DZIEDZICE, pow. Myślibórz
Stanowisko 4

Muzeum Narodowe w Szczecinie

Badania prowadził mgr Antoni Poprzeziński.
Finansowało Muzeum Narodowe w Szczecinie.
Piąty sezon badań. Osada wczesnośredniowieczna. Chronologia / VI-VII wiek/.